

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจใช้สมุนไพรหรือ
ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพที่เป็นผลิตภัณฑ์ภายในประเทศ

นางสาว วรพรรณ หาญวงศ์ไพบูลย์
นางสาว สินีนาถ นิมิตรดี

โครงการพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาเภสัชศาสตรบัณฑิต
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2539

**Factors related to the consumption of Thai h
erbal or health food products**

Miss Woraphan Hanwongpibul

Miss Sineenuch Nimitdee

**A SPECIAL PROJECT SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF
THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
BACHELOR OF SCIENCE IN PHARMACY
FACULTY OF PHARMACY
MAHIDOL UNIVERSITY**

1996

บทคัดย่อ

โครงการพิเศษนี้ได้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจใช้สมุนไพร หรือผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพที่เป็นผลิตภัณฑ์ภายในประเทศ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่มาซื้อผลิตภัณฑ์ที่ร้านชมรมเพื่อนธรรมชาติ เป็นจำนวน 100 คน รวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามชนิดที่ให้ผู้ตอบตอบเองและจากการสัมภาษณ์ ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีสัดส่วนของเพศชายและเพศหญิงเท่ากัน ส่วนใหญ่จะอยู่ในวัยทำงาน คือช่วงอายุ 36-45 ปี จำนวน 39 คน และช่วงอายุ 36-29 ปี จำนวน 29 คน เป็นผู้ที่มีความสุขดี, ไม่มีโรคประจำตัว, มีการศึกษาสูง คือระดับปริญญาตรีหรือ เทียบเท่าขึ้นไป จำนวนถึง 68 คน อาชีพอยู่ในกลุ่มผู้บริหารระดับล่างหรือผู้ประกอบการวิชาชีพทั่วไปเป็นส่วนใหญ่ แหล่งข้อมูลหลักที่กลุ่มตัวอย่างได้ความรู้เรื่องสมุนไพร คือ จากนิตยสาร, หนังสือพิมพ์ และ สมาชิกในครอบครัว เมื่อสอบถามถึงความคิดเห็นต่อบัญชีต่าง ๆ ที่อาจมีผลต่อการตัดสินใจใช้สมุนไพรพบว่า การที่มีความต้องการที่จะสนับสนุนสินค้าไทย, การที่เคยมีประสบการณ์ในการใช้ด้วยตนเองแล้วได้ผลดี, รูปแบบของผลิตภัณฑ์มีความสะดวกต่อการใช้, การที่มีความเชื่อที่ว่าสมุนไพรปลอดภัยกว่ายาแผนปัจจุบัน และความประทับใจในการให้บริการของร้าน เป็น 5 ปัจจัยแรกที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในการตัดสินใจใช้ผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร จากผลการศึกษา จะเห็นได้ว่าปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลให้ประชาชนมีการใช้สมุนไพร ส่วนหนึ่งคือความต้องการสนับสนุนสินค้าภายในประเทศ จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจที่จะรณรงค์ให้มีการใช้ผลิตภัณฑ์เหล่านี้ให้แพร่หลายมากขึ้น ซึ่งควรจะมีการพยายามพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพและรูปแบบผลิตภัณฑ์ให้มีความปลอดภัย และสะดวกต่อการใช้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ควรเพิ่มคุณภาพการบริการจากทางร้าน นอกจากนี้การโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ด้านสมุนไพรทางสื่อหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ก็มีส่วนทำให้การใช้สมุนไพร และผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพที่เป็นผลิตภัณฑ์ภายในประเทศแพร่หลายมากขึ้นด้วย

ABSTRACT

This special project was done for studying the factors related to the consumption of Thai herbal or health food products. One hundred respondents who were customers of Friends of Nature Shop were interviewed and asked to fill in the questionnaires. The results showed that most of the respondents were middle-age adults, with bachelor degrees or higher, earned high income, and concerned about their health. There was no difference between the number of male and female respondents. Most of them were healthy. The important sources of their herbal informations were health magazine, newspapers, their friends and cousins. The five important factors relating to the consumption of Thai herbal products included 1). The promotion of Thai products. 2). The good quality of the products. 3). The convenience of product consumption. 4). The less danger of the herbal medicine. 5). The service impression. The results of the study were useful for developing Thai medicinal plants. These products should be developed for the high quality, convenience in using and clear reasonable information, The knowledge about the herbal medicine of the service persons should be concerned as well.